

INSO
10535-3
1st. Revision
2017

Identical with
ISO 389-3:2016

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran
سازمان ملی استاندارد ایران
Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران
۱۰۵۳۵-۳
تجدیدنظر اول
۱۳۹۵

آکوستیک- صفر مرجع برای
کالیبراسیون تجهیزات شنواهی سنجی
قسمت ۳: ترازهای نیروی آستانه معادل
مرجع برای تونهای خالص و
لرزاننده‌های استخوانی

Acoustics- Reference zero for the
calibration of audiometric equipment
Part 3: Reference equivalent threshold
force levels for pure tones and bone
vibrator

ICS: 13.140

سازمان ملی استاندارد ایران

تهران، خیابان ولیعصر، پلاک ۲۵۹۲

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵-۶۱۳۹ تهران - ایران

تلفن: ۸۸۸۷۹۴۶۱-۵

دورنگار: ۸۸۸۸۷۱۰۳ و ۸۸۸۸۷۰۸۰

کرج ، شهر صنعتی، میدان استاندارد

صندوق پستی: ۳۱۵۸۵-۱۶۳ کرج - ایران

تلفن: ۰۲۶ (۳۲۸۰۶۰۳۱) - ۸

دورنگار: ۰۲۶ (۳۲۸۰۸۱۱۴)

رایانمہ: standard@isiri.org.ir

وبگاه: <http://www.isiri.gov.ir>

Iranian National Standardization Organization (INSO)

No.1294 Valiasr Ave., South western corner of Vanak Sq., Tehran, Iran

P. O. Box: 14155-6139, Tehran, Iran

Tel: + 98 (21) 88879461-5

Fax: + 98 (21) 88887080, 88887103

Standard Square, Karaj, Iran

P.O. Box: 31585-163, Karaj, Iran

Tel: + 98 (26) 32806031-8

Fax: + 98 (26) 32808114

Email: standard@isiri.org.ir

Website: <http://www.isiri.gov.ir>

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

سازمان ملی استاندارد ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب‌نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیردولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی‌نفع و اعضای کمیسیون‌های مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه‌مند و ذی‌صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح، بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مقررات استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می‌شود به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین‌المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین‌المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین‌المللی اندازه‌شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفتهای علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرفکنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیستمحیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری کند. سازمان می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین‌المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری کند. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیستمحیطی، آزمایشگاه‌ها و مراکز واسنجی (کالیبراسیون) وسائل سنجش، سازمان ملی استاندارد این‌گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آن‌ها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین‌المللی یکاه، واسنجی وسائل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2- International Electrotechnical Commission

3- International Organization for Legal Metrology (Organisation Internationale de Métrologie Legale)

4- Contact point

5- Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

«آکوستیک- صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنواهی سنجی- قسمت ۳: ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع برای تونهای خالص و لرزاننده‌های استخوانی»

(تجدیدنظر اول)

سمت و/یا محل اشتغال:

رئیس:

شرکت آسیاناما

منافیان، فاطمه سادات

(کارشناسی ارشد مهندسی پزشکی)

دبیر:

اداره کل استاندارد استان آذربایجان شرقی

ترکمن، لیلا

(کارشناسی ارشد مهندسی مکانیک)

اعضا: (اسمی به ترتیب حروف الفبا)

دانشگاه تبریز

رنجبر، سید فرامرز

(دکتری مهندسی مکانیک)

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

سالک زمانی، یعقوب

(دکتری طب فیزیکی و توانبخشی)

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سیف آقایی، فریده

(کارشناسی ارشد بهداشت حرفه‌ای)

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار شمال
غرب کشور

علی پور، محمد حسن

(کارشناسی ارشد ایمنی صنعتی)

اداره کل بهزیستی استان آذربایجان شرقی

قراشی، کریم

(کارشناسی شنواهی‌شناسی)

مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت فنی و بهداشت کار شمال
غرب کشور

مساوات، علی رضا

(کارشناسی ارشد شیمی)

ویراستار:

دانشگاه تبریز

بداری آذرین، یعقوب

(دکتری تربیت بدنی)

فهرست مندرجات

عنوان	صفحه
پیش‌گفتار	ز
مقدمه	ح
۱ هدف و دامنه کاربرد	۱
۲ مراجع الزامی	۱
۳ اصطلاحات و تعاریف	۲
۴ ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع (RETVFL)	۵
۵ شرایط و الزامات آزمون	۶
پیوست الف (آگاهی‌دهنده) نکته‌ای درباره بهدست آوردن مقادیر RETVFL	۹
پیوست ب (آگاهی‌دهنده) رهنمودهایی درباره کاربرد صفر مرجع برای کالیبراسیون شناوی - سنج‌های هدایت استخوانی	۱۰
پیوست پ (آگاهی‌دهنده) اختلاف‌ها در ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده	۱۲
پیوست ت (آگاهی‌دهنده) آستانه شناوی هدایت استخوانی برای بسامدهای کمتر از ۲۵۰ هرتز	۱۵
کتاب‌نامه	۱۶

پیش‌گفتار

استاندارد «آکوستیک- صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنوازی‌سنجدی- قسمت ۳: ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع برای تونهای خالص و لرزاندهای استخوانی» که نخستین بار در سال ۱۳۸۶ تدوین و منتشر شد، بر اساس پیشنهادهای دریافتی و بررسی و تأیید کمیسیون‌های مربوط بر مبنای پذیرش استانداردهای بین‌المللی/ منطقه‌ای به عنوان استاندارد ملی ایران به روش اشاره شده در مورد الف، بند ۷، استاندارد ملی ایران شماره ۵ برای اولین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در ششصد و پنجاه و چهارمین اجلاسیه کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ ۹۵/۱۲/۰۷ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

استانداردهای ملی ایران بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۵ (استانداردهای ملی ایران- ساختار و شیوه نگارش) تدوین می‌شوند. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در صورت لزوم تجدیدنظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی ایران استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره ۳-۱۰۵۳۵: سال ۱۳۸۶ می‌شود.

این استاندارد ملی بر مبنای پذیرش استاندارد بین‌المللی زیر به روش «معادل یکسان» تهیه و تدوین شده و شامل ترجمه تخصصی کامل متن آن به زبان فارسی می‌باشد و معادل یکسان استاندارد بین‌المللی مذبور است:

ISO 389-3: 2016 ,Acoustics- Reference zero for the calibration of audiometric equipment- Part 3: Reference equivalent threshold force levels for pure tones and bone vibrators

مقدمه

این استاندارد یک قسمت از مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۱۰۵۳۵ می‌باشد. سایر قسمتهای این مجموعه عبارتند از:

Part 1: Reference equivalent threshold sound pressure levels for pure tones and supra-aural earphones

قسمت ۲: ترازهای فشار صدای آستانه معادل مرجع

قسمت ۴: ترازهای مرجع برای نوفه ماسک باند باریک

قسمت ۵: ترازهای فشار صدای آستانه معادل مرجع

قسمت ۶: آستانه مرجع شنوازی برای سیگنال های آزمون کوتاه مدت

قسمت ۷: آستانه مرجع شنوازی در شرایط شنیدن

هر قسمت از این مجموعه، یک صفر مرجع ویژه را برای کالیبراسیون تجهیزات شنوازی‌سنجدی مشخص می‌کند. این قسمت از مجموعه استاندارد و قسمتهای ۱، ۲ و ۸ آن، برای تجهیزات شنوازی‌سنجدی مخصوص انتقال تون‌های خالص (تک‌بسامدها)^۱ از طریق هدایت هوایی کاربرد دارند.

برای تشخیص بالینی و دیگر مقاصد شنوازی‌سنجدی، اغلب ضروری است که ترازهای اندازه‌گیری شده آستانه شنوازی فرد برای صوت منتقل شده به گوش داخلی، به ترتیب از طریق هدایت هوایی و مسیرهای هدایت استخوانی مقایسه شوند. برای این منظور، صوت منتقل شده از طریق هدایت استخوانی، توسط لرزاننده الکترومکانیکی اعمال شده بر روی برآمدگی ماستویید^۲ یا پیشانی فرد مورد آزمون ایجاد می‌شود.

در قسمتهای ۱، ۲ و ۸ این مجموعه استاندارد، صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنوازی‌سنجدی مخصوص هدایت از طریق هوا بر حسب ترازهای فشار صوت آستانه معادل مرجع (RETSPL)^۳ مشخص شده است، برای مثال ترازهای فشار صوت آستانه تولید شده در کوپلر آکوستیکی یا شبیه‌ساز گوش با ویژگی‌های مشخص شده توسط گوشی‌های سوپرا-اورال یا اینزرت^۴ با الگوهای گوناگون، هنگامی که در ترازی متناظر با آستانه شنوازی افراد جوان با شنوازی عادی دچار تحریک الکتریکی شود. به طور مشابه در این استاندارد صفر مرجع برای شنوازی‌سنجدی هدایت استخوانی بر حسب ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع (RETVFL)^۵ مشخص شده است، برای مثال ترازهای نیروی لرزشی تولید شده توسط لرزاننده استخوانی بر روی یک کوپلر مکانیکی مشخص، هنگامی که لرزاننده در ترازی متناظر با آستانه شنوازی افراد جوان با شنوازی عادی دچار

1 -Pure tones

2 - Mastoid

3 - Reference Equivalent Threshold Sound Pressure Levels

4 - Insert

5 - Reference Equivalent Threshold Vibratory Force Levels

تحریک الکتریکی شود. در برخی از کشورها، مکان ترجیحی، برآمدگی ماستویید است؛ در کشورهای دیگر، از مکان پیشانی علاوه بر برآمدگی ماستویید، نیز استفاده می‌شود. مقادیر گوناگون RETVFL برای هریک از این دو موقعیت، معتبر است (به پیوست پ مراجعه شود).

برای اندازه‌گیری‌های هدایت استخوانی، ضروری است که نیروی استاتیک ناشی از کاربرد لرزاننده بر جمجمه آزمون‌شونده و کوپلر مکانیکی و نیز برخی از ویژگی‌های هندسی نوک لرزاننده مشخص شود. به علاوه، به طور معمول ضروری است که سروصدای پوشاننده^۱ به گوش آزمون‌شده اعمال شود، زیرا تحریک جمجمه از طریق لرزاننده را می‌توان با آن گوش بهجای (یا علاوه بر) گوش مورد نظر برای آزمون شنید. بنابراین، مشخصات مربوط به سروصدای پوشاننده، به انضمام ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع، مورد نیاز است و چنین مشخصاتی در این استاندارد تعیین شده است. به دلیل «اثر انسداد»^۲ که به واسطه آن، استفاده از ترانسیدیوسر مورد نیاز برای فراهم‌کردن سروصدای پوشاننده (از طریق هدایت هوایی)، موجب کاهش آستانه شنوایی گوش دریافت‌کننده سیگنال پوشاننده از طریق هدایت استخوانی می‌شود، ضروری است که برای حذف اثر انسداد و ایجاد پوشاننگی کافی در گوش آزمون‌شده، تراز سروصدای پوشاننده افزایش یابد. مشخصات سروصدای پوشاننده تعیین‌شده در این استاندارد، بر پایه روش‌های اجرایی مورد استفاده در وارسی‌های محیطی است که صفر مرجع این استاندارد، برگرفته از آن‌ها است.

استفاده از این صفر مرجع، برای کالیبراسیون شنوایی‌سنجهای اطمینان از سازگاری ترازهای آستانه شنوایی از طریق هدایت استخوانی اندازه‌گیری شده در افراد با شنوایی سالم یا با افت شنوایی از نوع کاملاً حسی‌عصبی (یعنی با کارکرد سالم گوش میانی و بیرونی)، با ترازهای آستانه شنوایی از طریق هدایت هوایی در همان افراد، به ترتیب با استفاده از صفر مرجع این استاندارد یا قسمت ۲ این مجموعه استاندارد می‌شود. اگرچه به دلیل تغییرپذیری بیولوژیکی انتقال صوت از گوش بیرونی و میانی و جمجمه، نمی‌توان انتظار داشت که آستانه‌های هدایت استخوانی و هدایت از طریق هوا برای هر فرد در این طبقات به دقت معادل باشند، اما این استاندارد اطمینان می‌بخشد که میانگین انحراف‌های سیستماتیک در گروه‌هایی از این افراد تا حدی که عملی است، کاهش می‌یابد.

این استاندارد، بر پایه ارزیابی داده‌های فنی تأمین‌شده توسط آزمایشگاه‌هایی در سه کشور با استفاده از روش‌های آزمون آستانه تدوین شده است که در موارد توصیف شده، اساساً هماهنگ بوده‌اند. بررسی این داده‌ها نشان داده است که نتایج تجربی سازگار بوده‌اند. بنابراین امکان استانداردسازی صفر مرجع توسط مقادیر RETVFL مورد استفاده برای تمامی لرزاننده‌های استخوانی به کاررفته در شنوایی‌سنجهای که ویژگی‌های مشابهی با لرزاننده‌های مورد استفاده در این آزمایشگاه‌ها دارند، وجود داشته است. عدم قطعیت‌های سیستماتیک ایجادشده توسط این ساده‌سازی عمده‌ی، در مقایسه با اندازه گام‌های معمول در کنترل تراز شنوایی در شنوایی‌سنجهای بالینی ۵ کوچک خواهد بود.

1 -Masking noise

2 - Occlusion effect

آکوستیک - صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنواهی سنجی - قسمت ۳: ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع برای تونهای خالص و لرزاننده‌های استخوان

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین داده‌های زیر به منظور کالیبراسیون لرزاننده‌های استخوان برای شنواهی سنجی هدایت استخوانی تونهای خالص است:

الف - RETVFL متناظر با آستانه شنواهی افراد جوان با شنواهی عادی از طریق شنواهی سنجی هدایت استخوانی.

ب - ویژگی‌های اساسی لرزاننده استخوان و روش اتصال آن به فرد مورد آزمون و به کوپلر مکانیکی.

پ - ویژگی‌های خاص و تراز داده سروصدای پوشاننده اعمال شده به گوشی که آزمون نمی‌شود.

در پیوست ب، رهنمودهایی درباره کاربرد عملی این استاندارد برای کالیبراسیون شنواهی سنجها ارائه شده است.

تراز نیروی لرزشی منتقل شده به کوپلر مکانیکی با ویژگی‌های مشخص (به بند ۳-۵ مراجعه شود) توسط لرزاننده اعمال شده به کوپلر مکانیکی در شرایط توصیف شده آزمون و در حالتی است که در تراز ولتاژی متناظر با آستانه عادی شنواهی برای قرارگیری بر روی برجستگی ماستویید، فعال شده باشد.

یادآوری ۱ - در پیوست پ مقادیری برای اختلاف ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع میان مکان پیشانی و ماستویید ذکر شده است.

یادآوری ۲ - در استاندارد ISO 8253-1 روش‌های اجرایی توصیه شده برای انجام شنواهی سنجی هدایت استخوانی ذکر شده است.

۲ مراجع الزامی

در مراجع زیر ضوابطی وجود دارد که در متن این استاندارد به صورت الزامی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب، آن ضوابط جزئی از این استاندارد محسوب می‌شوند.

در صورتی که به مرجعی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن برای این استاندارد الزام‌آور نیست. در مورد مراجعی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی برای این استاندارد الزام‌آور است.

استفاده از مراجع زیر برای کاربرد این استاندارد الزامی است:

2-1 ISO 389-1, Acoustics - Reference zero for the calibration of audiometric equipment - Part 1: Reference equivalent threshold sound pressure levels for pure tones and supra-aural earphones

2-2 ISO 389-2, Acoustics - Reference zero for the calibration of audiometric equipment - Part 2: Reference equivalent threshold sound pressure levels for pure tones and insert earphones

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۵۳۵-۲: سال ۱۳۸۶، آکوستیک- صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنوازی- سنجی- قسمت ۲: ترازهای فشار صدای آستانه معادل برای نغمه‌های ناب و گوشی‌های مخفی با استفاده از استاندارد ISO 389-1:1994 تدوین شده است.

2-3 ISO 389-4, Acoustics - Reference zero for the calibration of audiometric equipment - Part 4: Reference levels for narrow-band masking noise

یادآوری- استاندارد ملی ایران شماره ۱۰۵۳۵-۲: سال ۱۳۸۶، آکوستیک- صفر مرجع برای کالیبراسیون تجهیزات شنوازی- سنجی- قسمت ۴ : ترازهای مرجع برای نوفه پوشاننده باند باریک با استفاده از استاندارد ISO 389-1:1994 تدوین شده است.

2-4 IEC 60318-6, Electroacoustics - Simulators of human head and ear - Part 6: Mechanical coupler for the measurement of bone vibrators

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، علاوه بر اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استانداردهای ISO 389-1 و ISO 289-2 اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌رود:

۱-۳

هدایت استخوانی

bone conduction

انتقال صوت به گوش داخلی، که بیشتر از طریق لرزش مکانیکی استخوان‌های جمجمه‌ای انجام می‌شود.

۲-۳

لرزاننده استخوان

bone vibrator

ترانسدیوسر الکترومکانیکی به منظور ایجاد احساس شنوازی از طریق لرزاندن استخوان‌های جمجمه‌ای می‌باشد.

۳-۳

تراز نیروی لرزش

vibratory force level

ده برابر لگاریتم در مبنای ده نسبت میانگین مربع نیروی لرزشی بر مربع نیروی مرجع، یک میکرونیوتن است.

یادآوری - تراز نیروی لرزش بر حسب دسیبل (dB) بیان شده است.

۴-۳

کوپلر مکانیکی

mechanical coupler

وسیله‌ای برای کالیبراسیون لرزاننده‌های استخوانی است که برای نشان‌دادن امپدانس مکانیکی مشخصی به لرزاننده استخوانی طراحی شده است که با نیروی ایستای مشخص اعمال می‌شود و مجهز به یک ترانسدیوسر الکترومکانیکی برای تعیین تراز نیروی متناوب در سطح تماس لرزاننده و کوپلر مکانیکی است

یادآوری - برای آگاهی از مشخصات کوپلر مکانیکی به استاندارد IEC 60373 مراجعه شود.

۵-۳

تراز نیروی لرزش آستانه معادل

equivalent threshold vibratory force level

تراز نیروی لرزشی برای یک گوش معین، در بسامد معین، برای پیکره‌بندی مشخص لرزاننده استخوانی و برای نیروی معین اعمالی بر لرزاننده استخوانی در برجستگی ماستویید انسان است، که توسط لرزاننده استخوان بر روی یک کوپلر مکانیکی مشخص هنگامی که لرزاننده استخوان با آن ولتاژ فعال می‌شود، تنظیم شده است، لرزاننده استخوان اعمال شده به برجستگی ماستویید موردنظر متضایر با آستانه شنوایی خواهد بود.

یادآوری - این اصطلاح تنها مربوط با شنود تک‌صدایی^۱ است.

۶-۳

تراز نیروی لرزش آستانه معادل مرجع

RETVFL

reference equivalent threshold vibratory force level

در یک بسامد مشخص، مقدار میانگین ترازهای نیروی لرزشی آستانه معادل تعداد کافی از گوش‌های افراد جوان با شنوایی عادی، از هر دو جنس، در سنین بین ۱۸ تا ۲۵ سال است که آستانه شنوایی را در یک کوپلر مکانیکی برای پیکربندی مشخصی از لرزاننده استخوانی، بیان می‌کنند.

یادآوری- سابق بر این از سرnam RETFL برای این اصطلاح استفاده می‌شده است.

۷-۳

تراز شنوایی

hearing level

تراز نیروی لرزشی (یا تراز فشار صوت) در بسامد مشخص برای مدل مشخصی از ترانسdiyosr و برای روش اعمال مشخصی است که در یک کوپلر مکانیکی مشخص (یا شبیه‌ساز گوش یا کوپلر آکوستیکی) توسط ترانسdiyosr تولید می‌شود، منهای تراز نیروی لرزشی آستانه معادل مرجع مقتضی (یا تراز فشار صوت آستانه معادل مرجع) برای هدایت استخوان یا هدایت هوایی، در صورت کاربرداشتن، است.

یادآوری- این تعریف را می‌توان با تعمیم معنی برای باند نویه باریک، به کار برد.

۸-۳

اثر انسداد

occlusion effect

افزایش در تراز سیگنال هدایت استخوانی رسیده به گوش داخلی، هنگامی که از گوشی^۱ یا گوش‌گیر^۲ در روی گوش یا در روی مجرای گوش استفاده می‌شود که به این ترتیب حجم هوای محصوری را در گوش بیرونی تشکیل می‌دهد.

یادآوری ۱- این اثر بستگی به نوع گوشی یا گوش‌گیر مورد استفاده دارد و در بسامدهای پایین، بیشترین مقدار را دارد.

یادآوری ۲- اثر انسدادی بر حسب دسیبل (dB) بیان می‌شود.

1 -Earphone
2 -Earplug

۹-۳

پوشانندگی

masking

از نظر فرایندی، فرایندی که از طریق آن، آستانه شنوایی صوت با حضور یک صوت (پوشاننده) دیگر افزایش می‌یابد.

از نظر کمیتی، مقداری است برحسب دسیبل که تراز آستانه شنوایی به این صورت افزایش می‌یابد.

۱۰-۳

تراز پوشاننده پایه

baseline masking level

تراز بیان شده به عنوان تراز شنوایی باند نویه یکسوم از طریق هدایت هوایی به منظور پوشانندگی که در حضور آن، تون خالص در بسامد مرکزی باند نویه و در تراز شنوایی ۳۵ dB تنها برپایه آشکارسازی ۵۰٪ در تلاش‌های تکراری از طریق یک فرد با شنوایی عادی شنیده می‌شود که دارای تراز آستانه شنوایی صفر با هدایت هوایی برای آن تون خالص است.

یادآوری ۱- مقدار ۳۵ dB به طور دلخواه به عنوان مقداری برگزیده شده است که در گستره مورد استفاده در مطالعات تجربی پایه این استاندارد قرار دارد. این به معنای توصیه‌ای برای پذیرش سروصدای پوشاننده در کاربردهای بالینی نیست.

یادآوری ۲- رابطه میان ترازهای سروصدای پوشاننده و تون خالص پوشانده شده توسط حضور این سروصدا در استاندارد ISO 389-4 مشخص شده است.

یادآوری ۳- این تعریف را می‌توان با تعمیم معنی برای باند نویه باریک، به کار برد.

۱۱-۳

پهنانی باند بحرانی

critical bandwidth

پهنانی باند بسامد صوتی است که بخشی از طیف نویه پیوسته پهنانی عریض‌تر می‌باشد که به طور اثربخشی تون متقارن با بسامد مرکزی باند را می‌پوشاند.

۱۲-۳

تراز آستانه بساوای لرزشی

vibrotactile threshold level

تراز نیروی لرزش که در آن یک فرد، میزان درصد از قبل تعیین شده پاسخ های آشکارسازی صحیح را در کارآزمایی های تکراری ناشی از احساس لرزش بر پوست، ارائه می دهد.
یادآوری - غالباً از نرخ آشکارسازی صحیح٪ ۵۰ استفاده می شود.

۱۳-۳

نوفه سفید

white noise

نوفه ای که چگالی طیفی توان آن اساساً مستقل از بسامد است.

۴ ترازهای نیروی لرزشی آستانه معادل مرجع (RETVFL)

در جدول ۱، RETVFL برای مکان لرزاننده در استخوان ماستویید تعیین شده اند.
این ترازها از محاسبات آستانه شنوایی از طریق هدایت استخوانی افراد دارای شنوایی عادی به دست آمده اند،
که در استخوان ماستویید طبق شرایط بند ۵ اندازه گیری شده اند (به پیوست الف مراجعه شود).

یادآوری ۱- تأکید می شود که داده های تعیین شده در جدول ۱ از نتایج به دست آمده با انواع گوناگون لرزاننده های استخوان فراهم شده اند که خصوصیات الکترومکانیکی گوناگونی دارند و به شیوه مشخص به سر اعمال می شوند. روش های اجرایی مورد استفاده در سه مطالعه نیز ممکن است به اختلاف مطالعه ها کمک کرده باشد.

یادآوری ۲- مقادیر بسامدهای زیر Hz ۲۵۰ در این استاندارد مشخص نشده است. در پیوست ت نتایج حاصل از یک آزمایشگاه تعیین شده است.

۵ شرایط و الزامات آزمون

ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع زمانی کاربرد دارند که شرایط و الزامات مشخص شده در این بند رعایت شده باشد.

۱-۵ کلیات

تراز نیروی لرزش آستانه معادل مرجع، زمانی که شرایط و الزامات این بند برقرار باشد، به کار می رود.

۲-۵ لرزاننده استخوان

لرزاننده باید دارای نوک مسطح و گرد با مساحت نامی 175 mm^2 باشد. هرگونه صوت هوابردی که لرزاننده هنگام تماس با سر فرد آزمونشونده برخودار از کارکرد سالم گوش میانی و بیرونی، منتشر می‌کند، از نظر تراز باید آن‌چنان پایین باشد که حاشیه 10 dB یا بیشتر، میان تراز آستانه شنوایی هدایت استخوانی واقعی و تراز آستانه شنوایی هدایت هوای کاذب ایجادشده به وسیله لرزاننده استخوان، فراهم سازد.

اگر این شرط به طور مستقیم در تمامی بسامدها تامین نشود، انتشار صوت ناخواسته با فروکردن گوش‌گیر در مجرای بیرونی گوش تحت آزمون در بسامدهای تأثیریافته، حذف می‌شود. بهدلیل اثر انسداد، استفاده از گوش‌گیرها به بسامدهای بیش از 2000 Hz محدود می‌شود.

۳-۵ انطباق (فیتینگ)^۱ لرزاننده استخوان

باید از یک پیشانی‌بند برای نگهداشتن لرزاننده بر روی استخوان ماستویید با نیروی ایستای نامی $N_{5/4}$ استفاده شود. لرزاننده باید بر روی برجستگی ماستویید و بدون تماس با لاله گوش قرار گیرد و به‌گونه‌ای تنظیم شود که در موقعیت ثابتی بماند.

جدول ۱- RETVFL برای قرارگیری لرزاننده بر روی استخوان ماستویید

RETVFL^a (مرجع: $1 \mu\text{N}$) dB	بسامد Hz
۶۷/۰	۲۵۰
۶۴/۰	^b ۳۱۵
۶۱/۰	^b ۴۰۰
۵۸/۰	۵۰۰
۵۲/۵	^b ۶۳۰
۴۸/۵	^c ۷۵۰
۴۷/۰	^b ۸۰۰
۴۲/۵	۱۰۰۰
۳۹/۰	^b ۱۲۵۰
۳۶/۵	^c ۱۵۰۰
۳۵/۵	^b ۱۶۰۰
۳۱/۰	۲۰۰۰
۲۹/۵	^b ۲۵۰۰
۳۰/۰	۳۰۰۰

RETVFL^a (مرجع: ۱ μN) dB	بسامد Hz
۳۱/۰	^b ۳۱۵۰
۳۵/۵	۴۰۰۰
۴۰/۰	^c ۵۰۰۰
۴۰/۰	^c ۶۰۰۰
۴۰/۰	^c ۶۳۰۰
۴۰/۰	^c ۸۰۰۰

^a مقادیر به ۰/۵ dB گردشده‌اند.
^b مقادیر این بسامدها از طریق درون‌یابی به دست آمده‌اند.
^c مقادیر این بسامدها از طریق نتایج تنها یک آزمایشگاه به دست آمده‌اند.

۴-۵ کوپلر مکانیکی

کوپلر مکانیکی باید با ویژگی‌های استاندارد ۶ IEC 60318-6 مطابقت داشته باشد.

۵-۵ سیگنال آزمون

سیگنال نیروی لرزشی تولیدشده توسط لرزاننده استخوان در تراز تحریک متناظر با جدول ۱ که بر روی کوپلر مکانیکی اندازه‌گیری شده است باید حداقل کل اعوجاج هارمونیک ۱٪ برای بسامدهای اساسی ۵۰۰ Hz تا ۱۰۰۰ Hz، و ۲٪ برای بسامدهای ۲۵۰ Hz تا ۴۰۰ Hz و خود ۴۰۰ Hz و از ۱۲۵۰ Hz به بالا ایجاد کند.

۶-۵ سروصدا پوشاننده

سیگنال سروصدا پوشاننده باید مطابق با مشخصات ارائه شده در استاندارد ۴ ISO 389-4 و با تمرکز بر بسامد آزمون جدول ۱ تولید شود.

۷-۵ ترانس迪وسر پوشاننده

سیگنال سروصدا پوشاننده باید توسط یک گوشی سوپر‌اورال یا اینزرت با الگویی به ترتیب مطابق با یکی از ویژگی‌های استانداردهای ISO 389-1 یا ISO 389-2 باشد که تحت آزمون نیست، عرضه شود.

۸-۵ فیتینگ ترانسdiوسر پوشاننده

در صورتی که برای عرضه سروصدا پوشاننده از گوشی سوپر‌اورال استفاده شود، این گوشی باید توسط پیشانی‌بندی که نیروی ایستای نامی N ۴/۵ را اعمال می‌کند، به گوش‌ای از آزمون‌شونده که تحت آزمون نیست، به کار برد شود. طراحی این پیشانی‌بند به‌گونه‌ای است که با پیشانی‌بند نگهدارنده لرزاننده استخوان

که هم‌زمان پوشیده می‌شود، تداخل نکند. اگر برای عرضه سروصدای پوشاننده از گوشی اینزرت استفاده شود، این گوشی باید طبق استاندارد ISO 389-2 مطابق باشد.

۹-۵ تراز پوشاننده پایه

به منظور تعیین مقادیر RETVFL، سروصدای پوشاننده قابل اعمال بر روی افراد با شنوایی عادی برخوردار از تراز آستانه شنوایی صفر دسی‌بل، باید در تراز پوشاننده پایه ۴۰ dB عرضه شود.

یادآوری - هنگام استفاده از سروصدای پوشاننده با پهنهای باند یک‌سوم اکتاو، تراز پوشاننده پایه در بسامدهای مختلف، تقریباً ۴۰ dB ثابت است، هرچند اصولاً این مقدار بستگی اندکی با بسامد مرکزی باند (به خاطر تغییرپذیری در پهنهای باندهای بحرانی) دارد. این مقدار، از اختلاف بین تراز نویفه پوشاننده و تراز تون خالصی که باید پوشاننده شود (مورد اشاره به عنوان تراز مرجع برای سروصدای پوشاننده باند باریک در استاندارد ISO 389-4)، تقریباً ۵dB است؛ گرچه جدول نشان‌دهنده این اختلاف به عنوان تابعی از بسامد مرکزی باند و پهنهای باند نویفه را می‌توان در استاندارد ISO 389-4 دید. تراز مرجع برای سروصدای پوشاننده باند باریک نمایانگر مقداری است که با آن مقدار سروصدای پوشاننده در پهنهای باند بحرانی ممکن است از تون خالص در ۵۰٪ تراز آشکارسازی صحیح تون خالص فراتر رود (به استاندارد ISO 389-4 مراجعه شود).

تراز پوشاننده پایه را می‌توان به صورت تراز فشار صوت بحسب دسی‌بل، با افزودن ۴۰ dB به مقادیر RETSPL مشخص شده در استانداردهای ISO 389-1 یا ISO 389-2، به ترتیب برای الگوی گوشی مورد استفاده به عنوان ترانس迪وسر پوشاننده بیان کرد.

پیوست الف

(آگاهی‌دهنده)

نکته‌ای درباره بهدست آوردن مقادیر RETVFL

الف-۱ منبع داده‌ها

مقادیر RETVFL مشخص شده در این استاندارد، از نتایج سه وارسی تجربی مستقل ابلاغ شده به کمیته فنی شماره ۴۳ سازمان جهانی استاندارد با عنوان «آکوستیک» به دست آمده‌اند. در جدول الف-۱ خلاصه‌ای از ویژگی‌های آزمون‌ها تعیین شده است.

جدول الف-۱- وارسی‌های مقادیر RETVFL

وارسی			داده‌های آزمون
مرجع [3]	مرجع [2]	مرجع [1]	
KH-70 ^b	B-71 ^a	B-71 ^a	نوع لرزاننده
DT48 ^d	TDH39 ^c	TDH39 ^c	نوع گوشی پوشاننده
۱۲۵ dB موثر در ۴۰ Hz ۳۰ dB موثر در بسامدهای بالاتر	تراز احساس ۲۵ dB و ۴۰	۳۰ dB موثر	تراز سروصدای پوشاننده
۵۰	۱۳۶	۶۰	تعداد گوش‌های آزمون شده
۲۵	۶۸	۶۰	تعداد آزمون‌شونده‌ها
۷۵۰، ۵۰۰، ۲۵۰، ۱۲۵ ۲۰۰۰، ۱۵۰۰، ۱۰۰۰ ۵۰۰۰، ۴۰۰۰، ۳۰۰۰ ۸۰۰۰، ۶۳۰۰، ۶۰۰۰	۲۰۰۰، ۱۰۰۰، ۵۰۰، ۲۵۰ ۴۰۰۰، ۳۰۰۰	۲۰۰۰، ۱۰۰۰، ۵۰۰، ۲۵۰ ۴۰۰۰، ۳۰۰۰	بسامدهای آزمون شده، Hz
a ساخته شده توسط شرکت Radioear، آمریکا			
b ساخته شده توسط شرکت Grahnert Präcitronic، آلمان			
c ساخته شده توسط شرکت Telephonics، آمریکا			
d ساخته شده توسط شرکت Beyer AG، آلمان			
e «تراز پوشاننده موثر» طبق بند ۴.۴ مرجع [4]			

مقادیر برای آستانه شنوایی هدایت استخوانی مورد استفاده در تدوین این استاندارد برای مقادیر انحراف ترازهای آستانه شنوایی هدایت هوایی آزمون‌شونده از صفر دسی‌بل تصحیح نشده‌اند. جزئیات بیشتر به دست آوردن RETVFL در مرجع [2] تعیین شده است.

پیوست ب

(آگاهی دهنده)

رهنمودهایی درباره کاربرد صفر مرجع برای کالیبراسیون شنوازی سنج‌های هدایت استخوانی

ب-۱ کلیات

در صورت کالیبره کردن شنوازی سنج هدایت استخوانی مطابق با این استاندارد و در صورت کاربرد داشتن، تحت شرایط بیان شده بندهای ۴ و ۵، به منظور اندازه گیری شنوازی افراد جوان با شنوازی عادی، بهتر است میانگین تراز آستانه شنوازی صفر دسی بل به دست آید، چنان‌چه تراز سروصدای محیط در اتاق آزمون و روش‌های اجرایی مورد استفاده برای تعیین آستانه مطابق با استاندارد ISO 8253-1 باشد.

ب-۲ انتخاب و فیتینگ لرزاننده استخوان

توصیه می‌شود، مساحت تماس مسطح و گرد، طبق استاندارد ۶ IEC 60318-6 برابر با، $175 \text{ mm}^2 \pm 25 \text{ mm}^2$ باشد. افروden لبه کمی گردشده (برای مثال با شعاع 0.5 mm) به نوک لرزاننده از ناراحتی جلوگیری می‌کند. به طور کلی، انواع لرزاننده‌های استخوانی واکنش اینرسی^۱ با طراحی‌های برگرفته از سمعک‌ها، تنها دارای خروجی محدودی برای اعوجاج قابل پذیرش در بسامدهای پایین هستند و معمولاً برای شنوازی سنجی در کمتر از 250 Hz مناسب نیستند؛ لرزاننده‌های دکمه‌ای بزرگ‌تر، از این نظر برتری دارند اما ممکن است صدای ناخواسته بیشتری را در بسامدهای بالا به دلیل اندازه بزرگ‌تر خود تولید کنند.

توصیه می‌شود، پیشانی‌بند مورد استفاده نیروی ایستای $N \pm 0.5$ را فراهم کند. یادآوری - پیشانی‌بندی که نیروی ایستای $N \pm 0.5$ را برای میانگین پهنه‌ای باند 145 mm (برای کاربرد روی ماستویید) یا 190 mm (برای کاربرد روی پیشانی) فراهم می‌کند، معمولاً برای جمعیت‌های آزمون بزرگ‌سال با رواداری یادشده مطابقت خواهد داشت.

ب-۳ صوت مزاحم از لرزاننده استخوان

تأثیر بر روی نتایج آزمون شنوازی سنجی تابش صوت از لرزاننده استخوان مشخص، با استفاده از اندازه گیری‌هایی بر روی حداقل ۱۶ گوش از نمونه افراد با شنوازی عادی که تراز آستانه شنوازی آنها نباید از 10 dB برای بسامدهای آزمون 250 Hz تا 8 kHz فراتر رود، به شرح زیر مشخص می‌شود:

الف - اول، آستانه هدایت استخوانی در 2 kHz و بالاتر در هر بسامد ارائه شده توسط شنوازی سنج، مطابق با استاندارد ISO 8253-1، با گوش آزمون مسدودشده با گوش گیر تعیین می‌شود که میانگین تضعیف (میرایی)

صوت حداقل ۳۰ dB را در بسامدهای آزمون، که مطابق با استاندارد ISO 4869-1 اندازه‌گیری شده است، فراهم می‌کند؛

ب- میانگین مقدار آستانه‌های شنوازی اندازه‌گیری شده در کل نمونه افراد آزمون، در هر بسامد محاسبه می‌شود؛

پ- گام‌های الف و ب با برداشتن گوش‌گیر تکرار می‌شود؛

ت- تفاوت در مقادیر میانگین برای اندازه‌گیری‌های مسدودشده و غیرمسدود تعیین شده در گام ب در هر بسامد محاسبه می‌شود.

توصیه می‌شود، اگر مقدار تفاوت محاسبه شده در گام ت از ۳ dB بیشتر نباشد، نفوذ، قابل اغماض در نظر گرفته شود.

ب- ۴ کالیبراسیون لرزاننده استخوان

توصیه می‌شود، لرزاننده به کوپلر مکانیکی با نیروی ایستای $N \pm 0,5$ N_{۴,۵}، شامل وزن لرزاننده و هر قطعه پشتیبانی‌نشده مکانیزم فراهم‌کننده نیروی کوپلینگ، مطابق با استاندارد IEC 60318-6، متصل شود. توصیه می‌شود، لرزاننده استخوان و کوپلر مکانیکی هردو به دمای کاری $23^{\circ}\text{C} \pm 1^{\circ}\text{C}$ ، مطابق با استاندارد IEC 60318-6 رسانده شوند. به دلیل ظرفیت گرمایی بالای کوپلر مکانیکی، ممکن است پیش از کالیبراسیون نیاز به یک دوره چند ساعته برای ایجاد تعادل گرمایی در سیستم باشد. انحراف از این دما تنها در صورتی مجاز است که داده‌های وابستگی دمایی عملکرد نوع ویژه‌ای از لرزاننده استخوان در کوپلر مکانیکی موجود باشد.

مهم است که لرزاننده استخوانی به طور مناسب و درست بر کوپلر مکانیکی سوار شود. لرزاننده استخوانی بهتر است تا حد امکان نزدیک به مرکز و عمود بر برجستگی ویسکوالاستیک^۱ کوپلر مکانیکی قرار داده شود. زاویه تماس با بررسی چشمی کنترل می‌شود تا اطمینان حاصل شود که زوایای منافذ کوچک بین سطح منحنی برجستگی و سطح تماس صاف لرزاننده استخوان از تمامی زوایای مشاهده، یکسان هستند.

ب- ۵ انتخاب و فیتینگ ترانس‌دیوسر پوشاننده

استفاده از یک گوشی یکسان برای عرضه نوفه پوشاننده لرزاننده با گوشی مورد استفاده برای تعیین آستانه هدایت هوایی آزمون‌شونده در گوش‌ای که تحت آزمون نیست، مناسب می‌باشد. در صورت استفاده از گوشی سوپراورال، توصیه می‌شود، نیروی پیشانی‌بند $N \pm 0,5$ N_{۴,۵} باشد. این روش‌های اجرایی امکان تنظیم صحیح تراز شنوازی سروصدای پوشاننده را با استفاده از کالیبراسیون هدایت هوایی تون خالص گوشی مطابق با استانداردهای ISO 389-1 یا ISO 389-2 فراهم می‌آورد.

ب - ۶ مشخصه‌های سروصدای پوشاننده

شرایط پوشاننده پایه در این استاندارد، برگرفته از نووهای با پهنهای باند یکسوم اکتاو است که از سروصدای تصادفی با چگالی طیفی یکنواخت (نووه سفید) که از فیلتر میان‌گذر رد شده است، منشا می‌گیرد. رواداری پهنهای باند (تعیین شده از طریق نقاط زیر ۳ dB $\pm 1/6$ چگالی طیفی) اکتاو توصیه می‌شود. توصیه می‌شود برای ایجاد سروصدای پوشاننده یکسوم اکتاو باند از نووه سفید باند پهن، ویژگی‌های فیلتر با مشخصات استاندارد ۱ IEC 61260-1 منطبق باشد.

پیوست پ

(آگاهی‌دهنده)

اختلاف‌ها در RETVFL میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده

در جدول پ-۱، اختلاف‌ها در RETVFL میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده تعیین شده است. این مکان‌ها از تعیین آستانه شنوایی از طریق هدایت استخوانی در افرادی با شنوایی عادی در شرایط توصیف شده در بند ۵ به دست می‌آیند.

یادآوری - مقادیر ارائه شده در جدول پ-۱، از نتایج چهار تحقیق تجربی ابلاغ شده به کمیته فنی ISO/TC 43 به دست آمده است. در جدول پ-۲ خلاصه ویژگی‌های آزمون‌ها تعیین شده است.

جدول پ-۱- اختلاف‌ها در RETVFL میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده

RETVFL (پیشانی) منهای RETVFL ^{a)} (ماстویید) dB	بسامد Hz
۱۲/۰	۲۵۰
۱۲/۵	^b ۳۱۵
۱۳/۵	^b ۴۰۰
۱۴/۰	۵۰۰
۱۳/۵	^b ۶۳۰
۱۳/۰	^c ۷۵۰
۱۲/۰	^b ۸۰۰
۸/۵	۱۰۰۰
۱۰/۰	^b ۱۲۵۰
۱۱/۰	^c ۱۵۰۰
۱۱/۰	^b ۱۶۰۰
۱۱/۵	۲۰۰۰
۱۲/۰	^b ۲۵۰۰
۱۲/۰	۳۰۰۰
۱۱/۵	^b ۳۱۵۰
۸/۰	۴۰۰۰
۱۱/۰	^c ۵۰۰۰
۱۱/۰	^c ۶۰۰۰
۱۰/۰	^c ۶۳۰۰

RETVFL (پیشانی) منهای RETVFL ^a (ماستویید)	بسامد Hz
dB	
۱۰/۰	^c ۸۰۰۰

^a مقادیر به dB ۰/۵ گرد شده‌اند.
^b مقادیر این بسامدها از طریق درون‌یابی به دست آمده‌اند.
^c مقادیر این بسامدها از طریق نتایج تنها یک آزمایشگاه به دست آمده‌اند.

جدول پ-۲- تحقیقات RETVFL (پیشانی) منهای RETVFL (ماستویید)

تحقیقات				داده‌های آزمون
مرجع [7]	مرجع [3]	مرجع [6]	مرجع [5]	
B-71	KH-70	B-71	B-71	نوع لرزانده
۵۰	۵۰	۳۰	۲۶	تعداد گوش‌های آزمون شده
۲۵	۲۵	۳۰	۲۶	تعداد افراد آزمون شده
۷۵۰، ۵۰۰، ۲۵۰، ۲۰۰۰، ۱۵۰۰ ۴۰۰۰، ۳۰۰۰	۷۵۰، ۵۰۰، ۲۵۰، ۱۲۵ ۲۰۰۰، ۱۵۰۰، ۱۰۰۰ ۵۰۰۰، ۴۰۰۰، ۳۰۰۰ ۸۰۰۰، ۶۳۰۰، ۶۰۰۰	۱۰۰۰، ۵۰۰، ۲۵۰ ۳۰۰۰، ۲۰۰۰	۱۰۰۰، ۵۰۰، ۲۵۰ ۳۰۰۰، ۲۰۰۰ ^a ۴۰۰۰	بسامدهای آزمون شده، بر حسب هرتز
^a نتیجه به دست آمده در Hz ۴۰۰۰ منظور نشد، چون تابش صوتی هوابرد لرزاننده استخوان مدنظر نبود.				

پیوست ت

(آگاهی‌دهنده)

آستانه شنوایی هدایت استخوانی برای بسامدهای کمتر از ۲۵۰ هرتز

اندازه‌گیری‌های آستانه هدایت استخوانی در بسامدهای زیر ۲۵۰ Hz کاربرد محدودی دارند. این امر تا حدی به دلیل بالابودن اعوجاج سیگنال در انواع موجود لرزاننده‌های استخوان با واکنش اینرسی (به بند ب-۲ در پیوست ب مراجعه شود) و تاحدی به دلیل تفسیر غلط احتمالی نتایج آزمون برروی آزمون‌شونده‌هایی با افت شنوایی ناشی از احساس لرزشی‌بساوایی است. اما ترازهای نیروی آستانه معادل مرجع برای مکان ماستویید لرزاننده استخوان و اختلاف RETVFL میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده برای بسامدهای ۱۲۵ Hz تا ۲۰۰ Hz تعیین (به پیوست‌های الف و پ مراجعه شود) و در جدول ت-۱ برای اطلاع ارائه شده‌اند. این ترازها از تعیین آستانه شنوایی از طریق هدایت استخوانی در افرادی با شنوایی عادی در شرایط توصیف شده در بند ۵ به دست می‌آیند.

اعوجاج هماهنگ کل سیگنال آزمون مورد استفاده که طبق بند ۵-۵ اندازه‌گیری شده‌است از ۲٪ فراتر نمی‌رود.

جدول ت-۱- RETVFL برای مکان ماستویید و اختلاف‌ها در RETVFL میان مکان پیشانی و ماستویید لرزاننده

^a RETVFL (پیشانی) منهای RETVFL (ماستویید) dB	^a RETVFL (ماستویید) (مقدار مرجع: ۱ μN) dB	بسامد Hz
۷/۰	۸۲/۵	۱۲۵
۸/۵	۷۷/۵	^b ۱۶۰
۱۰/۵	۷۲/۵	^b ۲۰۰

^a مقادیر به ۰/۵ dB گرد شده‌اند.
^b مقادیر این بسامدها از طریق درون‌یابی به دست آمده‌اند.

کتابنامه

- [1] DIRKS D.D., LYBARGER S.F., OLSEN W.O., BILLINGS B.L. Bone conduction calibration — present status. *J. Speech Hearing Disorders*. 1979, 44 (2), pp. 143–155
- [2] ROBINSON D.W., & SHIPTON M.S. A standard determination of paired air and bone conduction thresholds under different masking noise conditions. *Audiology*. 1981, 21, pp. 61–82
- [3] RICHTER U., & BRINKMANN K. Threshold of hearing by bone conduction- A contribution to international standardization. *Scand. Audiol.* 1981, 10, pp. 235–237
- [4] ANSI S3.13-1972, An artificial headbone for the calibration of audiometer bone vibrators. [American National Standards Institute]
- [5] FRANK T. Clinical note: Forehead versus mastoid threshold differences with a circular tipped vibrator. *Ear Hear.* 1982, 3, pp. 91–92
- [6] HAUGHTON P.M., & PARDOE K. Normal pure tone thresholds for hearing by bone conduction. *Brit. J. AudioI.* 1981, 15, pp. 113–121
- [7] BRINKMANN K., & RICHTER U . Determination of the normal threshold of hearing by bone condition using different types of bone vibrators. *Audiological Acoustics*, 22, 1983, pp. 62–85 and 114–122
- [8] ISO 389-8, Acoustics - Reference zero for the calibration of audiometric equipment - Part 8:Reference equivalent threshold sound pressure levels for pure tones and circumaural earphones
- [9] ISO 4869-1, Acoustics - Sound attenuation of hearing protectors - Part 1: Subjective method of measurement
- [10] ISO 8253-1, Acoustics - Audiometric test methods - Part 1: Pure-tone air and bone conduction audiometry
- [11] IEC 61260-1, Electroacoustics - Octave-band and fractional-octave-band filters - Part 1: Specifications